

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Information om anmälan av vattenverksamhet enligt 11 kap 9 a § miljöbalken

Anmälningsskyldig vattenverksamhet

Med vattenverksamhet avses åtgärder som antingen syftar till att förändra vattnets djup eller läge, avvattnar mark, leder bort grundvatten eller ökar grundvattenmängden genom tillförsel av vatten. Även åtgärder som härrör till uppförande, ändring, lagning eller utrivning av dammar eller andra anläggningar, samt fyllning och pålning i vattenområden klassas som vattenverksamhet.

För all vattenverksamhet gäller generell tillståndsskyldighet enligt 11 kap 9 § miljöbalken (1998:808) och prövning sker i miljödomstol.

Enligt 11 kap 9 a § miljöbalken får regeringen meddela föreskrifter om att det för vissa vattenverksamheter istället för tillstånd skall krävas att verksamheterna har anmälts innan de påbörjas. Från och med den 15 maj 2007 omfattas vissa vattenverksamheter av anmälningsskyldighet enligt förordning (1998:1388) om vattenverksamhet. Anmälan ska göras till länsstyrelsen som är tillsynsmyndighet.

I förordningen om vattenverksamheter listas verksamheter som omfattas av anmälningsskyldighet. För de nedan uppräknade verksamheterna gäller att de ska anmälas till länsstyrelsen innan de får påbörjas.

1. Anläggande av våtmark där vattenområdet har en yta som inte överstiger 5 hektar.

2. Uppförande av en anläggning, fyllning eller pålning i ett vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattendraget uppgår till högst 500 kvadratmeter.

3. Uppförande av en anläggning, fyllning eller pålning i ett annat vattenområde än vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattenområdet uppgår

till högst 3000 kvadratmeter.

4. Grävning, schaktning, muddring, sprängning eller annan liknande åtgärd i ett vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattendraget uppgår till högst 500 kvadratmeter.

5. Grävning, schaktning, muddring, sprängning eller annan liknande åtgärd i ett annat vattenområde än vattendrag, om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattenområdet uppgår till högst 3000 kvadratmeter.

6. Byggande av en bro eller anläggande eller byte av en trumma i ett vattendrag med medelvattenföring som uppgår till högst en kubikmeter per sekund.

7. Omgrävning av ett vattendrag med en medelvattenföring som uppgår till högst en kubikmeter per sekund, om åtgärden inte är att hänföra till markavvattning.

8. Nedläggning eller byte av en kabel, ett rör eller en ledning i ett vattenområde.

9. Bortledande av högst 600 kubikmeter ytvatten per dygn från ett vattendrag, dock högst 100 000 kubikmeter per år, eller utförande av anläggningar för detta.

10. Bortledande av högst 1000 kubikmeter ytvatten per dygn från ett annat vattenområde än vattendrag, dock högst 200 000 kubikmeter per år, eller utförande av anläggningar för detta.

11. Utrivning av en vattenanläggning som tillkommit till följd av en verksamhet enligt 1-10.

12. Ändring av en anmäld vattenverksamhet enligt 1-10.

13. Ändring av en tillståndsprövad vattenverksamhet, om ändringen är en anmälningsskyldig verksamhet enligt 1-10.

Anmälan

En verksamhet eller åtgärd får påbörjas tidigast åtta veckor efter det att en komplett anmälan har skickats till länsstyrelsen och avgift för anmälan är betald (se under "Avgift för anmälan" nedan). Anmälan ska göras skriftligt i två exemplar.

Om den planerade verksamheten eller åtgärden berör strandskyddsområde krävs oftast en dispens från strandskyddsbestämmelserna. Eftersom de flesta kommunerna i länet har övertagit dispensprövningen krävs i dess fall att ansökan om dispens från strandskyddet görs hos berörd kommun parallellt med att anmälan om vattenverksamhet görs till länsstyrelsen. Strandskyddsdispens kan även sökas i förväg och bifogas anmälan.

I anmälan ska framgå hur den planerade åtgärden eller verksamheten påverkar omgivningen. Undersök om anläggningen kan skada några skyddade naturområden (t.ex. naturreservat, djur- och växtskyddsområden etc.), skyddade biotoper (t.ex. odlingsrösen, åkerholmar, småvatten etc.), utrotningshotade växt- och djurarter eller fiskeintressen.

Anmälan ska även innehålla en bedömning om och i så fall på vilket sätt den planerade åtgärden eller verksamheten riskerar att skada nyttjanderättsinnehavare (t.ex. fiskerättsägare, servitutsinnehavare, arrendatorer etc.) eller andra enskilda intressen (t.ex. enskilda brunnar, avloppsanläggningar, källare, skog, åkermark, dräneringssystem etc.).

För att få bedriva en vattenverksamhet ska verksamhetsutövaren ha rådighet över vattnet inom det område där verksamheten ska bedrivas. Med rådighet menas att man själv äger vattnet eller har bindande avtal med ägaren för det man avser göra.

Undantag från anmälningsplikten

Möjlighet till undantag från anmälningsplikten finns enligt 11 kap 12 § MB om det är uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena. Det är verksamhetsutövaren som har ansvaret att visa på att undantagsmöjligheten kan användas.

Verksamhetsutövaren har juridiskt ansvar för eventuella skador som uppstår till följd av icke tillståndsgivna vattenverksamheter.

Observera att om undantaget enligt 11 kap 12 § MB tillämpas, kan åtgärden ändå kräva dispens från strandskyddsbestämmelserna.

Verksamhetsutövaren har alltid rätt att istället för att göra en anmälan, söka tillstånd via miljödomstolen.

Avgift för anmälan

Enligt förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt avgiftsförordningen (1992:191), skall en anmälningsavgift betalas in till länsstyrelsen för att en anmälan skall kunna prövas. Avgiften är fastställd till 1350 kronor som betalas till bankgiro 5052-1855 i samband med att anmälan görs. Vid betalning ange "Vattenverksamhet anmälan" samt Ert namn och adress.

Den anmälda åtgärden eller verksamheten kan även vara prövningspliktig enligt annat lagrum. Det kan t.ex. krävas dispens från strandskydds- och/eller biotopskyddsbestämmelserna eller krävas tillstånd enligt föreskrifterna för Natura 2000-område för att åtgärden eller verksamheten ska kunna genomföras eller bedrivas. Om handläggningen av anmälningsärendet även omfattar prövning av andra avgiftsbelagda ärendeslag enligt miljöbalken, ska avgiften betalas med det högsta beloppet som anges för något av ärendeslagen med ett tillägg av 25 procent av summan av de belopp som anges för de övriga ärendeslagen.

Observera att handläggningstidens åtta veckor inte börjar räknas förrän det att anmälningsavgiften är betald och en komplett anmälan i två exemplar skickats till länsstyrelsen.

Civilrättsliga frågor

Civilrättsliga frågor ska inte behandlas i ett anmälningsärende. Frågor om ersättningar eller skadeförebyggande åtgärder som eventuellt uppkommer i ett anmälningsärende måste

verksamhetsutövaren och den berörda sakägaren komma överens om utanför anmälningsförfarandet, för att verksamheten ska kunna hanteras som en anmälan. Om parterna inte är överens är verksamheten tillståndspliktig.

Rådighet

Bestämmelser om rådighet finns i 2 kap. lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet. För att få bedriva vattenverksamhet ska verksamhetsutövaren ha rådighet över vattnet inom det område där verksamheten ska bedrivas. Kravet på rådighet gäller för all slags vattenverksamhet. Att rådighet är en processförutsättning i en tillståndsprövning hänger samman med att domen eller beslutet har rättskraft. En anmäld vattenverksamhet gäller inte mot alla och envar såvitt avser de bedömningar som gjorts i anmälningsärendet och skulle verksamhetsutövaren sakna rådighet får detta behandlas på samma sätt som när en verksamhet på land bedrivs utan rätt att förfoga över marken. Det är varje verksamhetsutövars ansvar att se till att ha rådighet över vattnet inom det område där verksamheten skall bedrivas.

Oförutsedd skada

Frågor om oförutsedd skada kan inte hanteras inom ramen för anmälningspliktiga vattenverksamheter.

Remissförfarande

När länsstyrelsen mottagit anmälningsärendet ska en kopia av anmälan sändas till kommunen för kännedom. Om det kan antas att det allmänna fiskeintresset berörs av verksamheten ska en kopia av anmälan sändas till Fiskeriverket. Länsstyrelsen ska även ge de statliga och kommunala myndigheter samt organisationer och enskilda som kan ha ett särskilt intresse i saken tillfälle att yttra sig i anmälningsärendet.

Beslut i ett anmälningsärende

När anmälningsärendet är tillräckligt utrett, ska länsstyrelsen

1. besluta om de förbud för

verksamhetsutövaren som behövs enligt miljöbalken,

2. förelägga verksamhetsutövaren att

a) vidta de försiktighetsmått som behövs enligt miljöbalken, eller

b) ansöka om tillstånd enligt 11 kap 9 § miljöbalken, om det behövs med hänsyn till verksamhetens påverkan på miljön eller enskilda intressen, eller

3. om det inte behövs något förbud eller föreläggande enligt 1 och 2, underrätta den som har gjort anmälan om att ärendet inte föranleder någon åtgärd från myndighetens sida.

Kontaktuppgifter

Telefon:010-22 33 000

E-post: uppsala@lansstyrelsen.se